

**Міжнародні юридичні науково-практичні конференції
«АКТУАЛЬНА ЮРИСПРУДЕНЦІЯ»**

LEGAL ACTIVITY

**«ПРАВО ТА ЗАКОН: ТЕОРІЯ,
МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА»**

**Збірник матеріалів Міжнародної юридичної
науково-практичної конференції**

Тези наукових доповідей

(15 квітня 2021 року)

www.LegalActivity.com.ua

**Україна
Київ–2021**

УДК 340.11
ББК 67.9(4Укр)
П68

П68 **Право та закон: теорія, методологія, практика:** збірник матеріалів Міжнародної юридичної науково-практичної конференції «Актуальна юриспруденція», м. Київ, 15 квітня 2021 року. Тези наукових доповідей. Київ: Видавничий дім «АртЕк», 2021. 78 с.

ISBN 978-617-7814-95-4

У збірник увійшли тези наукових доповідей з актуальних проблем юриспруденції, які оприлюднені 15 квітня 2021 року на Інтернет-сторінках сайту www.LegalActivity.com.ua, де додатково можна ознайомитися з відгуками, коментарями та науковими дискусіями учасників конференції, відвідувачів та гостей сайту. Також усі опубліковані матеріали конференції внесені до наукометричної бази Science Index (ліцензійний договір №543-09/2013).

Збірник буде корисним і цікавим для наукових, науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів та наукових установ, докторантів, аспірантів, здобувачів наукового ступеня, студентів юридичного спрямування, юристів, адвокатів, правозахисників, працівників органів державної влади та місцевого самоврядування, інших осіб.

У збірнику максимально точно збережена орфографія, пунктуація та стилістика авторських текстів, які були запропоновані учасниками конференції.

Організаційний комітет Міжнародної юридичної науково-практичної Інтернет-конференції не завжди поділяє думки учасників конференції.

Повну відповідальність за зміст тез доповідей, достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи вищих навчальних закладів та наукових установ, які рекомендували ці матеріали до друку.

ББК 67.9(4Укр)

ISBN 978-617-7814-95-4

Усі права захищені. За будь-якого використання матеріалів конференції посилання на джерело є обов'язковим.

© Колектив авторів, 2021

© МЮНПК «Актуальна юриспруденція», 2021

<i>Kachmar Nataliya, Singh Harminder (Uzhhorod)</i>	
Legal relations between «patient-doctor»	32
<i>Кравченко Олександр Миколайович (м. Київ)</i>	
Дистинкція між конфіденційною інформацією та комерційною таємницею	35
<i>Кравченко Олександр Миколайович (м. Київ)</i>	
Розвідувальна таємниця як новий вид таємної інформації в Україні	38
<i>Лабенська Лілія Леонідівна, Бойко Тетяна Анатоліївна (м. Дніпро)</i>	
Евтаназія: законодавче закріплення в зарубіжних країнах та перспективи регламентації в Україні	42
<i>Michael Nini Spero-Jack (Kyiv)</i>	
Mechanisms for the protection of human rights and freedoms in different countries	45
<i>Синицин Павло Миколайович (м. Одеса)</i>	
Конфлікт правових позицій Конституційного Суду та Європейського суду з прав людини: зарубіжний досвід	48
<i>Янішевський Володимир Андрійович (м. Тернопіль)</i>	
Транспарентність як принцип функціонування державних органів	51
 СЕКЦІЯ 3.	
Цивільне право і цивільний процес. Господарське право. Земельне право. Трудове право. Право соціального забезпечення. Міжнародне приватне право	
<i>Ахмач Ганна Михайлівна (м. Харків)</i>	
Єдність судової практики як гарантія ефективності процедури перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами	55
<i>Кравченко Олександр Миколайович (м. Київ)</i>	
Комерційна таємниця	57
<i>Цицюра Володимир Іванович, Дідовець Юрій Вікторович (м. Київ)</i>	
Аналіз становлення та розвитку законодавства, що закріплює правовий режим земель оборони	62

ЕВТАНАЗІЯ: ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАКРІПЛЕННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ

ЛАБЕНСЬКА Лілія Леонідівна,
*к.ю.н., доцент кафедри права
факультету права та психології
Дніпровського гуманітарного
університету*

БОЙКО Тетяна Анатоліївна,
*здобувачка вищої освіти II курсу
факультету права та психології
Дніпровського гуманітарного
університету (м. Дніпро)*

Право на життя є найважливішим природним правом людини, абсолютним та таким, що не підлягає будь-яким обмеженням.

Евтаназія – практика завершення життя людини, яка страждає від невиліковної хвороби і більше не хоче терпіти нестерпну біль. Вперше вжито термін «евтаназія» в XVI ст. Ф. Беконом, який зазначив: «легка смерть». Припинення життя хворого пацієнта, який страждає від невиліковної хвороби, здійснюють медичні працівники, з дозволу самого пацієнта чи його близьких родичів [1].

На сьогодні законодавство деяких зарубіжних країн, передбачає медичні технології, що допомагають важкохворому пацієнту піти із життя.

Евтаназія буває за відношенням до людини: примусова (проводиться всупереч волі пацієнта); добровільна (пацієнт дає згоду на проведення евтаназії лікарем щодо нього, наприклад, такий вид смерті є законним в Люксембурзі, Бельгії, Німеччині, Нідерландах); недобровільна (пацієнт за станом здоров'я не може дати згоду) [2].

Евтаназія – це узаконене вбивство однієї людини іншою, причому людиною, яка давала клятву Гіппократу і обіцяла зберігати і боротися за людське життя будь-якими засобами. Тобто, узаконене вбивство пацієнта лікарем.

Евтаназія за останні роки широко поширюється в законодавстві Євросоюзу, на сьогоднішній день є прихильники і в Україні. Моральна дозволеність потребує детального аналізу цієї процедури. Велика кількість наукових праць на цю тему свідчить про те, що суспільство не готове з погляду біоетики на таке завершення життєвого циклу. Сучасна біоетика – активно поширена наукова галузь має безліч напрямків: біоетика навколишнього

середовища або екологічна біоетика, медична біоетика, клінічна, деякі з них знаходяться в стадії формування [3].

Евтаназія, право на смерть, найбільш неоднозначна тема досліджень, наприклад Польща: тут евтаназія повністю заборонена навіть у формі припинення видачі препаратів, що підтримують життя, але на практиці дуже важко перевірити, чи не надається тут активна або пасивна допомога з вмирання. В Іспанії соціалісти не ухвалили новий закон про евтаназію, хоча обіцяли це зробити. Лікарі Швейцарії мають дозвіл надавати пацієнтам препарати зі смертоносною дією, але пацієнт приймає ці «ліки» сам.

У 1984 році Королівською асоціацією лікарів Нідерландів прийнято рішення щодо уникнення кримінальної відповідальності за вбивство. Тобто, евтаназія – це добре обдумане, неодноразово повторюване пацієнтом прохання про добровільне закінчення власного життя. Це рішення приймається лікарями колегіально.

Бельгія в 2002 році ухвалила закон «Про евтаназію» (Bill on Euthanasia), який легалізує допомогу в самогубстві. Умови, що проголошені в законі, виключали ці діяння з кримінально караних. Закон надає таке право особам, які досягли вісімнадцятирічного віку. У 2016 році тут було щодо дитячої евтаназії, на сьогоднішній статистику фіксує три випадки: дві дитини і підліток. У випадку, якщо людина не в змозі висловити своє прохання, щодо евтаназії, це може здійснити інша особа, яка досягла повноліття та має родинний зв'язок з пацієнтом [4].

Люксембург – третя країна ЄС, де евтаназія легалізована і на законодавчому рівні визнано право на смерть.

Про відмінність евтаназії від права на відмову від лікування йдеться в Декларації «Про евтаназію», яка була прийнята в 1987 році на 39-му з'їзді Всесвітньої Медичної Асамблеї (Іспанія, Мадрид). Наголошення щодо рішення: «...евтаназія, як акт умисного позбавлення життя пацієнта, навіть на прохання самого пацієнта чи на підставі самого звернення з подібним проханням його близьких, не етична. Це не виключає необхідність шанобливого ставлення лікаря до бажання хворого не перешкоджати перебігу природного процесу помирання в термінальній фазі захворювання» [5].

США також має практику легалізації такого права, яке ухвалено в 1976 році Верховним Судом одного з штатів Нью-Джерсі.

Проаналізуємо, як ставиться до права на евтаназію українська наукова спільнота.

Цікавою з цього приводу є думка А.Л. Паніщева, який зазначає, що: «у результаті законодавчого прийняття евтаназії ми ризикуємо впасти в ту ситуацію, коли про цінність людини будуть, насамперед, судити не по її духовному, а фізичному стану» [6]. Тобто, менш ретельно шукатимуть ліки від невиліковних

хвороб. З іншого боку, якщо спостерігати за ситуацією гуманно, насамперед, треба шукати інші методи допомоги людям, які прагнуть евтаназії.

Таким чином, ми бачимо, що законодавство кожної окремої країни Європейського Союзу, ці суспільні відносини регулює зовсім різними способами, й логічно, що в деяких європейських країнах відношення до цієї ситуації абсолютно неоднозначне. Законодавці не можуть дійти згоди: одні допускають її за умови дотримання встановлених вимог, інші забороняють евтаназію, так як вважають її звичайним вбивством.

Тобто, досягнення повного консенсусу в питаннях гармонізації законодавства зарубіжних країн для України в праві добровільного уходу з життя невиліковно хворої людини, на сьогодні вбачається нездійсненним. Й підтвердженням цьому є те, що навіть в європейських державах не досягнуто повним чином узгодження цього права в законодавстві цих країн.

Список використаних джерел:

1. Силуянова И.В. Биоэтика в России: ценности и законы. М., 2001.
2. Ворона В.А. Право на евтаназію як складова права людини на життя. *Право України*. 2010. № 5. С.199-205.
3. Основи біоетики і біобезпеки: посібник. С.Н. Вадзюк, Н.М. Волкова. Тернопіль: ТДМУ: Укрмедкнига, 2019. 128 с.
4. Мірошніченко О.А. Евтаназія та право людини на життя у міжнародному та національному праві. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/1590/1/Miroshnichenko_2012_3.pdf
5. Стан дотримання прав людини в умовах сучасності: теоретичні та практичні аспекти: тези VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, у рамках відзначення Всеукраїнського тижня права, присвяченого річниці проголошення Загальної декларації прав людини та Дню прав людини (Київ, 24 груд. 2015 р.). К.: Нац. акад. внутр. справ, 2015. 238 с.
6. Панищев А.Л. Хоспис как форма духовной ответственности государства. *Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований*. 2009. № 3. С. 67—72.

